

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-05003
Otsuse kuupäev 06.09.2024
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja Osaühing Namset Auto (10658781)

Tarbija nõue Asendamine/lepingust tagamine.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija ostis 29.07.2021 kauplajalt sõiduki Citroen C3 numbrimärgiga 104 XJJ. Autol ilmes koheselt viga (rehvirõhu jälgimissüsteemi veateade), millega tarbija pöördus koheselt kaupleja poole. Kaupleja juures rehvirõhutuli annulleeriti, rehvid kontrolliti üle ja kõik oli korras. Mõne aja möödudes ilmnes viga uuesti, tarbija viis auto uuesti kaupleja juurde, kus viga kõrvaldati, kuid mingi aja pärast hakkas rehvirõhu tuli uuesti põlema. Tarbijale öeldi, et kui rehvid on visuaalselt täis, võib veateade ise ära annulleerida. Jaanuaris 2022 ilmnes viga uuesti. Kaupleja hinnangul on viga rehvides, et Eestis ühel Peugeot'1 tuvastati sama viga ja see kauplejapoolne vastus. Edaspidi käis tarbija kaupleja juures viga annulleerimas või tegi seda ise teeninduse soovitusel. 2024 pöördus tarbija uuesti kaupleja poole, kuid sai vastuseks, et kauplajal puudub ligipääs tehase andmetele, kuna suvest 2023 ei ole nad enam Citroen'i esindus, millest tarbijat varasemalt ei teavitatud. Tarbija pöördus Citroeni esindusse Kuressaare Autoteeninduse poole, kes väitis, et viga ei ole rehvides. Hetkeseisuga on teostatud uues esinduses korduvaid uuringuid ja detailide vahetusi, aga viga on alati tagasi tulnud. Lahenduseks pakuti tarbijaleseda, et kaupleja võtab auto pikemaks ajaks enda kätte, et probleemi diagnoosida ja remonti teostada. Veateadete kuvamine lõppes kui vahetati Kuressaare Autoteeninduse poolt 15.03.24 vahetati ABS-i võru. Avalduse kohaselt ei ole kaupleja suutnud sõiduki Citroen C3 numbrimärgiga 104 XJJ rehvirõhu jälgimissüsteemi veateadet kõrvaldada, mistõttu soovib tarbija sõiduki asendamist või lepingust taganemist.

Kaupleja seisukoht:

Avalduses nimetatud sõiduk müüdi Namset Auto OÜ poolt müüdud 29.07.2021. Kirjeldatud probleemi tõttu pöördus klient korduvalt kaupleja poole. Probleem lahendati ning kliendilt tasu ei võetud. Alates 30.06.2023 lõppes Namset Auto OÜ-l Citroeni maaletoojaga volitatud remondiettevõtte leping. Nagu kliendi avaldusest nähtub, kasutab ta nüüd uue volitatud remondiettevõtte teenuseid - Kuressaare Autoteenindus AS. Nende tegevuse või tegevusetuse eest

Namset Auto OÜ vastutada ei saa. Ühelgi juhul ei ole süsteemis olnud veale või häirele viitavat veakoodi. ABS-juhtploki vahetas kaupleja igaks juhuks garantii korras välja, et välistada elektroonika süsteemi viga. Kaupleja hinnangul on tegemist tõenäoliselt rehvide veaga. Ka maaletoojalt saadud info põhjal on varasemalt mõned sarnased juhtumid olnud ja ka siis olid probleemi tõenäoliselt põhjustajaks rehvid - auto elektroonikasüsteemide rikkeid ei ole avastatud. Selgituseks niipalju, et sellel autol ei ole rehvirõhkude monitooringuks kasutusel mitte rõhuandurid, vaid kasutusel on süsteem, mis võrdleb läbi ABS andurite rataste pöörlemiste kiiruseid - see süsteem on väga tundlik rehvi ehituse eripäradele. Tõenäoliselt ongi selle tõttu viga ilmnenud valdavalt talverehvide kasutamisel. Talverehvid soetas klient ise (ei ole Namset Auto OÜ müüdud). Autol on tootja poolt lisatud rehvirõhu jälgimise süsteemi nullimiseks kliendile lihtne lahendus just selliste murede korral, mis näitab seda, et tootja on selle sagedusega arvestanud ja et ei oleks vaja pöörduda remondikohta. Rehvide rõhu hoiatustuli on juhti abistav märgutuli. Selle süttimine ei takista otseselt sõiduki kasutamist, mida näitab ka fakt, et sõidukiga on praeguseks sõidetud üle 60 000 kilomeetri. Sellise märgutule süttimise tõttu auto uue vastu väljavahetamise või raha tagasisaamise nõue on kindlasti ebaproportsionaalne võrreldes probleemi olemusega. Olukorra võiks lahendada Kuressaare Autoteeninduse esindaja pakutu - teostada veel kord põhjalik diagnostika. Klient võib lasta teha selle ükskõik millises Citroeni volitatud remondiettevõttes - kui ilmneb mingisugune elektroonika süsteemi viga, siis katab kõik kulud tootja garantii, kuna sõidukil on kehtiv Citroeni tehasegarantii. Namset Auto OÜ peab kliendi avalduses esitatud nõuet põhjendamatuks ja selgitab veelkord, et rehvirõhu hoiatustule süttimine või mittesüttimine iseenesest ei tekita mingit ohtlikku olukorda. Rehvirõhu hoiatustuli on osa tänapäevaste sõidukite juhiabi süsteemidest. Rehvirõhu hoiatustuli hoiatab rehvi aeglase tühjenemise korral - rehvi lõhkemise vm. hetkelise tühjenemise korral ei ole rehvirõhu hoiatustulest olulist kasu. Rehvirõhu hoiatustuli annab juhile märku, et võib olla kõrvalekaldeid rehvide rõhkudes ja siis peab igal juhul juht kas visuaalselt või muul moel kontrollima, kas rehvidega on kõik korras. Sõltumata rehvirõhu hoiatustule süttimisest peab juht ikkagi olema tähelepanelik ja olukorras, kus tekib näiteks sõiduki ebataoline vibratsioon, rooli „kiskumine“ kummaski suunas, sõiduki „vänderdamine“ sõidurajal, jne. , kontrollima viivitamatult sõiduki olukorda. 100% kindlat juhiabi süsteemi ei olegi veel olemas - seepärast ongi need süsteemid juhti abistavad, mitte sõidukit juhi asemel kontrollivad ja juhtivad. Lisaks näiteks just rehvirõhu hoiatustule süsteem on üleüldiselt meie kliimas väga kapriisne suurte temperatuuri kõikumiste tõttu, seetõttu kõigub palju ka rehvide rõhk. Erinevate markide puhul on erinevus vaid selles, kui suurt rõhkude kõikumist on erinevad tootjad süsteemis lubanud. Tarbija väidab, et peale 15.03.2024 Kuressaare Autoteeninduses ABS-i magnetvõru vahetust on auto korras ja süüdistab kauplejat, et seda võru varem ei vahetatud. See süüdistus on alusetu, sest kaebuse tekkimisel tegi kaupleja korduvalt täpselt samade tehase poolt ettenähtud seadmetega täpselt samade tehase poolt ette nähtud diagnostika juhiste kohaselt sõidukile diagnostika. Kuid siis sellist viga ei avaldunud. Siin on kaks võimalust: a) ABS-i magnetvõru viga tekkis hiljem, pärast viimast hooldust 17.04.2023 kaupleja juures, läbisõit 40335 km või b) see viga oli süvenev ja varasemalt diagnostika käigus ei avaldunud, ehk ei olnud võimalik diagnoosida. Lisaks - peale 15.03.2024 Kuressaare Autoteeninduses teostatud remonti on sõidukil kasutuses ka suverehvid ja hetkel ei ole teada kuidas rehvirõhu hoiatustule süsteem käituks kasutuses olnud talverehvidega. Kokkuvõtteks isegi, kui sõidukil oli algusest peale ABS-i magnetvõru defektne ja sellest tulenes ka rehvirõhu hoiatustule probleem ning see viga on nüüdseks tehase garantii korras kõrvaldatud ja tarbija väidab, et ka sõiduki rehvirõhu hoiatustule toimimine on nüüd korras, siis hetkel jääb arusaamatuks tarbija nõue kauplejale, et sõiduk tagasi ostetaks. Müüdud toote tagasi ostmist võiks nõuda, kui toodet ei saa kasutada, tootel on viga, mida ei ole võimalik garantii korras remontida või toote kasutamine oleks ohtlik. Hetkel ei kehti nendest kolmest tingimusest ükski. Seega peab

kaupleja tarbija nõuet sõiduk tagasi osta alusetuks.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Sõiduki müügileping sõlmiti poolte vahel 29.07.2021. Seega kehtis lepingu sõlmimise ajal eelmine müügilepingut reguleeriv võlaõigusseaduse regulatsioon. VÕS § 217 järgi on müüja põhikohustuseks anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi, ostjale Üleantav asi peab vastama kokkulepitule koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. VÕS § 217 lg 2 p 6 järgi ei vasta tarbijamüügi puhul asi kokkulepitud tingimustele, kui asi ei ole seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, seda eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel.

Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta (lahendid 3-2-1-57-11 p 28; 3-2-1-34-13 p 14), et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Komisjon leiab, et ehkki formaalsed alused lepingust taganemiseks on täidetud (tarbija esitas lepingust taganemise avalduse 09.04.2024), puuduvad lepingust taganemise materiaalsed alused. Tarbija pöördus korduvalt kaupleja poole, kuna süttis rehvirõhu hoiatustuli. Kaupleja veakood ei tuvastanud, garantiikorras vahetas kaupleja sõidukil ABS juhtploki. Tarbija väitel probleem lahenes kui uus Citroeni esindus, Kuressaare Autoteenindus, vahetas sõidukil ABS-i võru. Komisjon leiab, et vaatamata sellele, et märgutuli ilmus korduvalt ning kaupleja sõidukil viga ei tuvastanud, puudub tarbijal alus lepingust taganemiseks. Komisjon nõustub kauplejaga, et rehvirõhu hoiatustule süttimine ei ole iseenesest selline viga, mis keelaks sõiduki kasutamise või hoiataks sellise ohu eest, mis võiks olla ohtlik sõidukijuhi ning reisijate elule või tervisele. Rehvirõhu hoiatusmärguande süttimine hoiatab, et mõnes rehvis võib olla erinev rõhk ning sisuliselt soovitab hoiatustule süttimine kontrollida rõhku rehvides. Seega ei olnud tegemist veaga, mida sai pidada sõiduki oluliseks veaks ning mille korduv esinemine andnuks võimaluse lepingust taganeda. Lisaks eeltoodule kõrvaldas Kuressaare Autoteenindus probleemi, mistõttu on tarbija sõiduk töökorras ning igati sõidukõlblik.

Ülaltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija avalduse lepingust taganemise nõudes rahuldamata. Komisjon märgib lisaks, et materjalidest nähtub, et kontrolli ja ABS juhtploki vahetamise eest tarbijalt tasu ei võetud, mistõttu pole komisjoni hinnangul võimalik esitada kaupleja vastu ka kahju hüvitamise nõuet.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/